

แนวคิดในการเสริมสร้างศักยภาพความเป็นผู้นำของเยาวชนไทย กรณีศึกษาโรงเรียนวังหลังวิทยาคมในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

ต. ทุ่งมหาเจริญ อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว

นารัตินา โปสันเทียะ*

รศ. พิพัฒน์ ไทยอารี**

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะความเป็นผู้นำของเยาวชนไทย

2) ศึกษาแนวคิดที่จะพัฒนาสมรรถนะตนเองด้านความเป็นผู้นำของเยาวชนไทย
3) เปรียบเทียบระดับสมรรถนะความเป็นผู้นำของเยาวชนไทย จำแนกตามเพศระดับชั้นปี และ
4) เปรียบเทียบแนวคิดในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้นำ จำแนกตามเพศระดับชั้นปี :
กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวังหลังวิทยาคม ต.ทุ่งมหาเจริญ อ.วังน้ำ
เย็น จ.สระแก้ว ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6
จำนวน 207 คน ทำการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 195 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็น
แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)
ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสถิติ t-test โดยวิธี
Independent t-test และค่าสถิติ F โดยวิธี One-way ANOVA

ผลการศึกษาพบว่า

1) สมรรถนะความเป็นผู้นำของเยาวชนไทย ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะความเป็น
ผู้นำของเยาวชนไทยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านคุณลักษณะ รองลงมา
คือ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการคิด และด้านที่
มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา

2) แนวคิดที่จะพัฒนาสมรรถนะตนเองด้านความเป็นผู้นำของเยาวชนไทย ผล
การศึกษาพบว่า ระดับแนวคิดที่จะพัฒนาสมรรถนะตนเองด้านความเป็นผู้นำของเยาวชนไทยอยู่
ในระดับมาก จำแนกตามรายโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ให้อภัยเพื่อนเมื่อเขาทำงานกลุ่ม
ผิดพลาด รองลงมาคือ ใช้ประสบการณ์เป็นบทเรียนในการแก้ไขปัญหาผิดพลาด รองลงมาคือ
สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลรอบข้าง และรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ทำตาราง
ปรับปรุงและฝึกฝนตนเอง

3) เปรียบเทียบระดับสมรรถนะความเป็นผู้นำของเยาวชนไทย จำแนกตามเพศ
ระดับชั้นปี ผลการศึกษาพบว่า เพศหญิงมีสมรรถนะด้านคุณลักษณะ สมรรถนะด้านความสามารถ
ในการใช้เทคโนโลยี มากกว่าเพศชาย มากกว่าเพศชายและ ระดับชั้นปีที่ 6 มีสมรรถนะด้าน

คุณลักษณะมากกว่า ชั้นปีที่ 5 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าเพศต่างกันมีระดับสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่ต่างกัน ผลการศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่าระดับชั้นปีที่ ต่างกัน สามารถในการใช้เทคโนโลยีไม่แตกต่างกันซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ว่าชั้นปีการศึกษาต่างกันมีสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่ต่างกัน

4) เปรียบเทียบแนวคิดในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้นำ จำแนกตามเพศระดับชั้นปี ผลการศึกษาพบว่า เพศหญิงและเพศชาย มีวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน และเปรียบเทียบจำแนกตามระดับชั้นปี พบว่าแต่ละระดับชั้นปีมีวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกันซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า เยาวชนไทยที่มีเพศ ระดับชั้นปีการศึกษาต่างกัน มีแนวคิดในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้นำต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า 1) เยาวชนไทยที่มีเพศต่างกันมีสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่ต่างกัน ผลการศึกษาพบว่าเพศต่างกันมีสมรรถนะด้านคุณลักษณะ สมรรถนะด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีแตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าเพศต่างกันมีระดับสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่ต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.052) เยาวชนไทยที่มีเพศต่างกันมีแนวคิดในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้นำต่างกันผลการศึกษาพบว่า เพศหญิงและเพศชาย มีวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.053) เยาวชนไทยที่ระดับชั้นปีการศึกษาต่างกันมีสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่ต่างกันผลการศึกษา พบว่าระดับชั้นปีที่ต่างกันมีสมรรถนะด้านคุณลักษณะแตกต่างกัน ระดับชั้นปีที่ต่างกันสมรรถนะด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีไม่แตกต่างกันซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ว่าชั้นปีการศึกษาต่างกันมีสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่ต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.054) เยาวชนไทยที่ระดับชั้นปีการศึกษาต่างกันมีแนวคิดในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้นำต่างกัน ผลการศึกษาพบว่าระดับชั้นปีที่ต่างกันมีวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

1. บทนำ

ในสภาวะการณ์ปัจจุบันโลกอยู่ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างสูงและด้วยวิวัฒนาการต่าง ๆ ที่ก้าวไปอย่างรวดเร็วควงไม่มีการหยุดอยู่ที่ใดที่หนึ่ง ประเทศไทยก็เป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก ย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงจากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มในอนาคต สะท้อนให้เห็นความเสี่ยงที่อาจเกิดทั้งการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง สถาบันทางสังคม และปัจเจกบุคคลตั้งนั้นเพื่อการเตรียมคนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลกและภูมิภาค โดยเฉพาะในประชาคมอาเซียน แผนพัฒนา

---

*นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

**อาจารย์ที่ปรึกษา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 จึงมุ่งเน้นการพัฒนาคนทุกช่วงวัยให้เข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการนำหลักคิดหลักปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเสริมสร้างศักยภาพของคนในทุกมิติ ทั้งด้านร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีสติปัญญาที่รอบรู้ และมีจิตใจที่สำนึกในศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความเพียรมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมในสังคม และหนุนเสริมสถาบันทางสังคมให้แข็งแกร่งและเอื้อต่อการพัฒนาคนการประเมินสมรรถนะบุคคล (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11: 45)

บุคลากรที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคตก็คือเด็กและเยาวชน อันเป็นกลุ่มพลังที่ถึงแม้วันนี้ยังไม่ได้มีบทบาทในการพัฒนาประเทศอย่างเต็มตัว แต่การให้ความสำคัญกับศักยภาพของเด็กและเยาวชน ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันย่อมเป็นการเตรียมการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้ ดังคำกล่าวที่ว่า เด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า

ในแต่ละปีจำนวนเด็กและเยาวชนนั้นมีจำนวนเพิ่มขึ้นตามลำดับซึ่งอ้างอิงข้อมูลจากการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2542 - 2559 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรีอันแสดงให้เห็นว่าจำนวนประชากรเด็กและเยาวชนในแต่ละช่วงอายุ มีสัดส่วนไปในทิศทางเดียวกัน เป็นโจทย์ในการศึกษาถึงผู้ที่เป็ความคาดหวังกับอนาคตของชาติ ว่าวันนี้ เด็กและเยาวชนนั้นมีความพร้อม หรือมีการเตรียมตัวเองอย่างไร ที่จะต้องก้าวไปสู่การแข่งขันอนาคต

จากผลการสำรวจทัศนคติการดำเนินชีวิตในอนาคตของเด็กวัยรุ่นที่มีอายุ 15 ปี ระหว่างช่วงเดือนกันยายน - ธันวาคม ปี 2549 ของสถาบันวิจัยเยาวชนแห่งญี่ปุ่น โดยสำรวจเด็กวัยรุ่นใน 4 ประเทศคือ ญี่ปุ่นจีน สหรัฐอเมริกา และเกาหลีใต้ ผลการสำรวจบ่งชี้ให้เห็นว่าเด็กที่อยู่ในสภาวะที่กำลังจะก้าวเติบโตเป็นผู้ใหญ่อีกเพียงไม่กี่ปีมีแนวคิดที่แตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมของแต่ละประเทศซึ่งอาจส่งผลต่อความคิดและความรู้สึกนึกคิดดังกล่าวของเด็กและพบว่าในกรณีของเด็กญี่ปุ่นเป็นได้ว่าสาเหตุที่เด็กญี่ปุ่นไม่มีความต้องการที่จะเป็นผู้มีอำนาจหรือเป็นผู้นำนั้นอาจเนื่อง

มาจากสภาพสังคมที่มีความกดดัน ตั้งแต่ประถมจนถึงมหาวิทยาลัยเด็กญี่ปุ่นต้องรับผิดชอบต่อการเรียนและการสอบอย่างหนักเพื่อเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาดี ๆ ตามความคาดหวังของครอบครัวและสถาบันการศึกษาอีกทั้ง ค่านิยมในสังคมญี่ปุ่นเมื่อใครไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความคาดหวังของสังคมจะได้รับการลงโทษจากสังคมอย่างหนักโดยเฉพาะผู้นำ ด้วยเหตุนี้เด็กวัยรุ่นญี่ปุ่นจำนวนมากจึงเลือกที่จะหันหลังให้กับภาระความรับผิดชอบที่หนักหน่วงและต้องการใช้ชีวิตที่เรียบง่ายแทน

จากผลการสำรวจทัศนคติการดำเนินชีวิตในอนาคตของเด็กวัยรุ่นดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษาได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาด้านสมรรถนะความเป็นผู้นำของเยาวชนในประเทศไทย ซึ่งจะเป็นปัจจัยหนึ่งในการได้ศึกษาถึงคุณภาพของเยาวชนไทย และได้นำเอาแนวคิดของ

Prof. David C. McClelland นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัย Harvard ที่กล่าวไว้ว่า “สมรรถนะ คือ บุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายใน ปัจเจกบุคคล ซึ่งผลักดันให้บุคคลนั้น สามารถสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดี หรือปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ ได้ตามเกณฑ์ ที่กำหนด” โดยผู้ศึกษาได้อ้างอิง ข้อมูลด้านสมรรถนะจากแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2555 – 2559 และ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ให้ความสำคัญกับสมรรถนะ 5 ด้านกับเด็กและเยาวชน ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบท ของเด็กและเยาวชนที่จะต้องเป็นความคาดหวังกับอนาคตของชาติ

จากเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษาจึงเห็นว่าการศึกษาเรื่อง “แนวคิดในการเสริมสร้าง ศักยภาพความเป็นผู้นำของเยาวชนไทย” เป็นเรื่องที่น่าสนใจและเป็นการให้ความสำคัญต่อ ทรัพยากรมนุษย์ ที่มีคุณค่าของประเทศในการเติบโตเป็นวัยผู้ใหญ่ และเป็นกำลังสำคัญของ ประเทศชาติต่อไปในอนาคต มาทำการศึกษาค้นคว้าสำหรับการศึกษาครั้งนี้

2. วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงระดับสมรรถนะความเป็นผู้นำของเยาวชน
2. เพื่อศึกษาถึงระดับแนวคิดที่จะพัฒนาสมรรถนะตนเองด้านความเป็นผู้นำของ เยาวชน
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับสมรรถนะความเป็นผู้นำของเยาวชนไทย จำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี
4. เพื่อเปรียบเทียบแนวคิดในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้นำ จำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี

3. สมมติฐานของการวิจัย

แนวคิดในการเสริมสร้างศักยภาพความเป็นผู้นำของเยาวชนไทย: กรณีศึกษานักเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวังหลังวิทยาคม ต.ทุ่งมหาเจริญ อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว ผู้ ศึกษาได้กำหนดสมมติฐานไว้ดังนี้

1. เยาวชนไทยที่มีเพศต่างกันมีสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่ต่างกัน
2. เยาวชนไทยที่มีเพศต่างกันมีแนวคิดในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้นำต่างกัน
3. เยาวชนไทยที่ระดับชั้นปีการศึกษาต่างกันมีสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่ต่างกัน
4. เยาวชนไทยที่ระดับชั้นปีการศึกษาต่างกันมีแนวคิดในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้นำต่างกัน

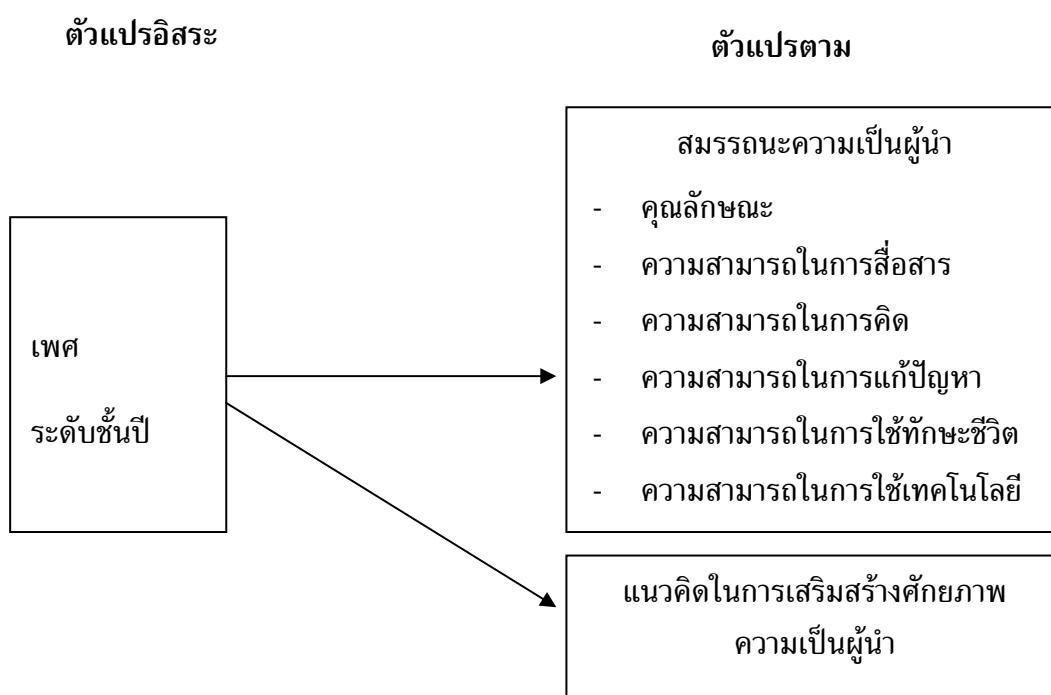
4. ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผลการศึกษาครั้งนี้จะช่วยให้อาจารย์แนะแนว อาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน ได้นำผลการศึกษาไปปรับปรุงการเรียนการสอนและอบรมนักเรียนเพื่อปลูกฝังลักษณะนิสัย แนวคิด ตลอดจนการสร้างบุคลิกภาพในการเป็นผู้นำ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักปรับตัวให้เหมาะกับสภาพสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคต

2. ได้ใช้ผลของการศึกษาเป็นรายงาน เอกสารอ้างอิงหรือเป็นหนังสืออ้างอิงในการศึกษาและวิจัยต่อไป

3. สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของเยาวชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. กรอบแนวคิดในการศึกษา

6. ระเบียบวิธีวิจัย

ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 4-6 โรงเรียนวังหลังวิทยาคม ต.ทุ่งมหาเจริญ อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว จากประชากรทั้งหมด 207 คน ซึ่งได้จำนวนตัวอย่างจำนวน 195 คน โดยวิธีสุ่มแบบตามระดับชั้น (Stratified Random Sampling)

7. สรุปผลการวิจัย

7.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเป็นเพศหญิง จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 65.1 รองลงมาคือเพศชาย จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 34.9 และระดับชั้นปีกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ระดับชั้นปีที่ 4 จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 35.9 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 6 จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 6 จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3

7.2 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

1) เยาวชนไทยที่มีเพศต่างกันมีสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่ต่างกัน ผลการศึกษาพบว่าเพศต่างกันมีสมรรถนะด้านคุณลักษณะ สมรรถนะด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าเพศต่างกันมีระดับสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่ต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2) เยาวชนไทยที่มีเพศต่างกันมีแนวคิดในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้นำต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า เพศหญิงและเพศชาย มีวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3) เยาวชนไทยที่ระดับชั้นปีการศึกษาต่างกันมีสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่ต่างกัน ผลการศึกษาพบว่าระดับชั้นปีที่ต่างกันมีสมรรถนะด้านคุณลักษณะแตกต่างกัน ระดับชั้นปีที่ต่างกัน สมรรถนะด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีไม่แตกต่างกันซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ว่าชั้นปีการศึกษาต่างกันมีสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่ต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4) เยาวชนไทยที่ระดับชั้นปีการศึกษาต่างกันมีแนวคิดในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้นำต่างกัน ผลการศึกษาพบว่าระดับชั้นปีที่ต่างกันมีวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่ แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

8. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวคิดในการเสริมสร้างศักยภาพความเป็นผู้นำของเยาวชนไทย” กรณีศึกษาโรงเรียนวังหลังวิทยาคม ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ต.ทุ่งมหาเจริญ อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว ผู้วิจัยมีประเด็นการอภิปรายผลดังต่อไปนี้

9.1 สมรรถนะความเป็นผู้นำของเยาวชนไทย ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะความเป็นผู้นำของเยาวชนไทยอยู่ในระดับมาก โดยสามารถวิเคราะห์เป็นรายสมรรถนะได้ดังนี้

สมรรถนะด้านคุณลักษณะ การวิจัยพบว่าคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ประกอบด้วย การให้ความสำคัญกับการแต่งกายถูกระเบียบกล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ กล้ารับผิดชอบมี

มนุษย์สัมพันธ์ดีกับทุกเพศ ทุกวัย ชอบทำความรู้จักกับผู้อื่นทั้งนี้เยาวชนให้ความสำคัญกับสมรรถนะด้านคุณลักษณะ และสมรรถนะด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ทำให้วิเคราะห์ได้ว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ซึ่งส่วนหนึ่งก็มาจากการเป็นนักเรียนที่ต้องอยู่ในระเบียบวินัย ที่ทางโรงเรียนได้กำหนดไว้ และในส่วนของ การกล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ กล้ารับผิดชอบมีมนุษย์สัมพันธ์ดีกับทุกเพศ ทุกวัย ซ้ำทำให้วิเคราะห์ได้ว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ซึ่งส่วนหนึ่งก็มาจากการเป็นนักเรียนที่ต้องอยู่ในระเบียบวินัย ที่ทางโรงเรียนได้กำหนดไว้ และในส่วนของ การกล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ กล้ารับผิดชอบมีมนุษย์สัมพันธ์ดีกับทุกเพศ ทุกวัย ชอบทำความรู้จักกับผู้อื่น สิ่งนี้เป็นลักษณะทางกายภาพที่มีการตอบสนองต่อข้อมูลหรือสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับบทพรัตน์ โพธิ์ศรีทอง (2550: 75) ที่เสนอไว้ว่าสมรรถนะเป็นพฤติกรรมเชิงคุณลักษณะ ส่วนบุคคลและความสามารถทั้งหมดของบุคคลที่สะท้อนหรือปรากฏออกมาในรูปของการปฏิบัติงานรวมทั้งพฤติกรรมการทำงานในบทบาทและสถานการณ์ต่าง ๆ และทฤษฎีคุณลักษณะภาวะผู้นำซึ่งมีความเชื่อว่า ภาวะผู้นำเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือโดยกำเนิด (Born leader) ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้แต่สามารถพัฒนาขึ้นได้ ลักษณะผู้นำที่ดีและมีประสิทธิภาพสูงจะประกอบด้วย ความเฉลียวฉลาด มีบุคลิกภาพซึ่งแสดงถึงการเป็นผู้นำและต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถด้วยด้านคุณลักษณะเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับการออกกำลังกาย ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทางผู้วิจัยมีความเห็นว่ากลุ่มตัวอย่าง เป็นช่วงที่พัฒนาการทางกายจะมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มีส่วนสูง และน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นมาก ด้วยช่วงของวัยระบบการเผาผลาญของร่างกายยังสมบูรณ์ดีอยู่ แม้กลุ่มตัวอย่างจะไม่ได้ให้ความสำคัญกับการออกกำลังกายในตอนนี

สมรรถนะด้านความสามารถในการสื่อสาร การวิจัยพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ประกอบด้วย ยืนตรงแสดงความเคารพเมื่อครูเดินผ่าน พูดอธิบายการบ้านให้เพื่อนที่มีปัญหา ด้านการอ่าน ให้เข้าใจ เชิญชวนให้เพื่อนปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มได้ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือสืบค้นความรู้ที่ครูมอบหมายจากอินเทอร์เน็ต ทำให้วิเคราะห์ได้ว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ให้ความสำคัญกับการแสดงออกซึ่งความเคารพผู้ใหญ่ ความอ่อนน้อมถ่อมตนและการให้เกียรติผู้อื่น ซึ่งเกิดจากการวัฒนธรรม การปลูกฝังวินัยและการได้รับการอบรมจากพ่อ แม่ และอาจารย์ ตรงกับสมรรถนะด้านอุปนิสัย หมายถึง ลักษณะนิสัยใจคอของบุคคลเป็นพฤติกรรมถาวร เช่น เป็นนักฟังที่ดีเป็นคนในเย็น เป็นที่อ่อนน้อมถ่อมตน เป็นต้น สอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมของผู้นำที่มุ่งเน้นมิตรสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือสืบค้นความรู้ที่ครูมอบหมายจากอินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ความเพียงพอทางด้านเทคโนโลยีที่กลุ่มตัวอย่างต้องการอาจไม่เพียงพอ ทำให้เกิดอุปสรรคสำหรับการสืบค้น และอาจมองว่าเป็นเรื่องยุ่งยากที่จะต้องไปสืบค้น ซึ่งทางกลุ่มตัวอย่างสามารถใช้ช่องทางการสืบค้นข้อมูลจากห้องสมุดแทนได้

สมรรถนะด้านความสามารถในการคิด การวิจัยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ประกอบด้วย ชักชวนเพื่อนช่วยทำความสะอาดเขตรับผิดชอบ ในโรงเรียนได้สำเร็จ มีส่วนร่วม

ในการวางแผนทำโครงการ มั่นใจอย่างมากว่าจะสามารถใช้เหตุผลในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหา และไปให้ถึงเป้าหมาย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือเป็นตัวแทนออกไปพูดแสดงความคิดเห็น หรือ อภิปราย หน้าชั้น ทำให้วิเคราะห์ได้ว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม และมีส่วนร่วมในการทำงานด้วยกัน ซึ่งเป็นลักษณะที่ดีของการอยู่ร่วมกันในสังคม ในลักษณะสมรรถนะด้านบทบาททางสังคม หมายถึง สิ่งที่คุณต้องการสื่อให้บุคคลอื่นใน สังคม เห็นว่าเป็นตัวเขามีบทบาทอย่างต่อเนื่องต่อสังคม เช่น ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น สอดคล้องกับ คอตเตอร์ (Kotter, 1999) แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด กล่าวไว้ว่าการบริหารจัดการ (Management) หมายถึง การบริหาร จัดการที่ดีทำให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในแง่ มีแผนงานที่เป็นทางการมีโครงสร้างขององค์การที่แน่นอนชัดเจน และมีการกำกับดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผน สมรรถนะด้านความคิด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การเป็นตัวแทนออกไปพูดแสดงความคิดเห็นหรือ อภิปราย หน้าชั้นเรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ด้วยวัฒนธรรมของคนไทย ที่ไม่มั่นใจในการแสดงความคิดเห็น หรือเกิดความอายเมื่อคิดเห็นไปแล้วไม่ได้รับการเห็นชอบ แซะ หรือ ล้อเลียนให้หมดความมั่นใจ เลยกลายเป็นจุดอ่อน ตกทอดไปรุ่นสู่รุ่นจนกลายเป็นเรื่องปกติ และที่สำคัญคือการไม่ได้รับการฝึกฝน หรือ มีการสนับสนุนอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดทักษะดังกล่าว

สมรรถนะด้านความสามารถในการแก้ปัญหา การวิจัยพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ประกอบด้วย การรู้สึกว่าการวางแผนในการแก้ปัญหาเป็นสิ่งดี ตั้งสติได้กับปัญหาที่เกิดขึ้น คิดว่าการแก้ไขปัญหามีหลากหลายรูปแบบเป็น เรื่องที่ท้าทาย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือรู้สึกเบื่อหน่ายในการบันทึกข้อมูลในการทำให้วิเคราะห์ได้ว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมความเป็นผู้นำในเชิงกระบวนการและกิจกรรมของผู้นำ สมรรถนะด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ รู้สึกเบื่อหน่ายในการบันทึกข้อมูลในการแก้ปัญหา ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างยังขาดแรงกระตุ้น(Motive) หมายถึง พลังขับเคลื่อนที่เกิดจากภายในจิตใจของบุคคล ที่จะส่งผลกระทบต่อกรกระทำ เช่น เป็นคนที่มีความอยากที่จะประสบความสำเร็จ การกระทำสิ่งต่าง ๆ จึงออกมาในลักษณะของการมุ่งไปสู่ความสำเร็จตลอดเวลา

สมรรถนะด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต การวิจัยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ประกอบด้วย มีความสุขเมื่อเห็นเพื่อนคิดด้วยกัน มีความมุ่งมั่นศึกษาในสิ่งที่สนใจ เต็มใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นทุกปัญหา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือรู้สึกกังวลใจที่ต้องทำงานหรืออยู่ร่วมกับเพื่อนที่ไม่สนิทกันทำให้วิเคราะห์ได้ว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะภาพพจน์ที่รับรู้ตัวเอง (Self Image) หมายถึง ภาพพจน์ที่บุคคลมองตัวเองว่าเป็น อย่างไร สอดคล้องกับ DuBrin. (1998 อ้างถึงใน รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2544: 12) กล่าวถึงผู้นำ (Leader)ว่าเป็นบุคคลที่ทำให้องค์การเจริญก้าวหน้าและบรรลุผลสำเร็จโดยเป็นผู้ที่มีบทบาทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชา หรือเป็นบุคคลที่ก่อให้เกิดความมั่นคงและช่วยเหลือผู้อื่น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ รู้สึกกังวลใจที่ต้องทำงานหรืออยู่

ร่วมกับเพื่อนที่ไม่สนิทกันผู้วิจัยมีความเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างยังขาดการเรียนรู้คนรอบข้างทุก ๆ คน เข้าใจธรรมชาติของคนคนรอบข้างของเรา เป็นฐานความรู้เพื่อทำให้เราเข้าใจคนอื่น ๆ ได้มากขึ้น เนื่องจากเราต้องใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่น ต้องมีการติดต่อสื่อสารและหากเข้าใจธรรมชาติของคนอื่น ๆ ได้ดีจะทำให้เราได้เปรียบ และสามารถนำคนอื่น ๆ ได้ง่าย

สมรรถนะด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การวิจัยพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ประกอบด้วยมีความตั้งใจเป็นคนใฝ่เรียนรู้ คิดว่าเทคโนโลยีมีประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร ใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้น/ ค้นคว้า/ รวบรวมความรู้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จะตกเตื่อนและแนะนำสิ่งที่ถูกต้องให้เพื่อนที่คัดลอกผลงานผู้อื่นจากอินเทอร์เน็ต มาเป็นผลงานของตัวเอง ทำให้วิเคราะห์ได้ว่า ในโลกของยุคดิจิทัล มีบทบาทและเข้าสู่ทุกมุมของโลก การสืบค้นหาข้อมูลโดยการใช้อินเทอร์เน็ต ทำให้สะดวกและประหยัดเวลามากขึ้น และยังได้ความรู้ใหม่ ๆ จากการค้นคว้าอีกด้วย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ จะตกเตื่อนและแนะนำสิ่งที่ถูกต้องให้เพื่อนที่คัดลอกผลงานผู้อื่นจากอินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การเปิดกว้างของโลกการค้นคว้า เป็นการป้องกันยากสำหรับการป้องกันการถูกคัดลอกผลงาน ซึ่งการคัดลอกอาจจะไม่ได้คัดลอก 100 % แต่อาจจะอยู่ในแนวทางเดียวกัน ดังนั้นความรู้ ทักษะ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการสร้างสรรค์ผลงานสำหรับบุคคลที่เป็นผู้นำ

9.2 แนวคิดที่จะพัฒนาสมรรถนะตนเองด้านความเป็นผู้นำของเยาวชนไทย ผลการศึกษาพบว่าระดับแนวคิดที่จะพัฒนาสมรรถนะตนเองด้านความเป็นผู้นำของเยาวชนไทยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เยาวชนได้ให้ความสำคัญพัฒนาสมรรถนะด้วยวิธีการ ให้อภัยเพื่อนเมื่อเขาทำงานกลุ่มผิดพลาด รองลงมาคือ ใช้ประสบการณ์เป็นบทเรียนในการแก้ไขปัญหา รองลงมาคือ สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลรอบข้าง รองลงมาคือ มีความหวังดีกับเพื่อนด้วยใจจริง โดยไม่เสแสร้ง รองลงมาคือ หาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ นอกห้องเรียน รองลงมาคือ ออกทน ออกกลั้น และอ่อนน้อมถ่อมตน รองลงมาคือ ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า รองลงมาคือ มีเป้าหมายที่ชัดเจน รองลงมาคือ ขอคำปรึกษา แนะนำ จากพ่อแม่ หรือ อาจารย์รองลงมาคือ การทำสมุดบันทึกส่วนตัว เพื่อใช้บันทึกข้อมูล ความคิดเรื่องราวต่าง ๆ ที่เราได้เรียนรู้ รองลงมาคือ ติดตามข่าว เหตุการณ์ หรือความเคลื่อนไหวทางสังคมภายในชุมชน รองลงมาคือ มีต้นแบบผู้นำในใจ รองลงมาคือ ทำงานกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิดกับเพื่อน รองลงมาคือ นั่งสมาธิ เพื่อให้มีสติในการควบคุมตัวเองเวลาเจอปัญหา จากวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะความเป็นผู้นำ สอดคล้องกับ วิวัฒน์ชัย บุญยภักดี (2532, หน้า 42) ได้นิยามว่า ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถหรือ ความพร้อมในตัวของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่จะเอื้ออำนวยต่อการพัฒนา การปรับปรุง การจัดการ หรือการเข้ามาทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ขึ้น ทำให้วิเคราะห์ได้ว่า ทุกคนมีศักยภาพของพลังความคิด ซึ่งถือเป็นพลังอำนาจที่ยิ่งใหญ่อยู่ในตัวเอง หากรู้จักวิธีการพัฒนาศักยภาพนั้น พลังดังกล่าวก็จะถูกนำมาใช้ในการคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ การฝึกฝนให้ตนเองได้มีความคิดที่แปลกใหม่ มีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาจะทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ รู้ถึงแนวทางหรือวิธีการในการจัดการ

กับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างได้ทำการประเมินพฤติกรรมของตนเองที่สอดคล้องกับกับบิกส์ (Biggs อ้างถึงใน รุ่ง แก้วแดง, 2540) ได้ชี้ให้เห็นว่าผู้ที่เรียนรู้แบบนำตนเอง นั้นจะต้องตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้

ในส่วนของแรงจูงใจ จะต้องตอบคำถามว่า “ฉันต้องการอะไร”

ในส่วนของเป้าหมาย จะต้องตอบคำถามว่า “เมื่อไปถึง ณ จุดนั้น จะเป็นอย่างไร”

ในส่วนของภารกิจ จะต้องตอบคำถามว่า “ฉันต้องทำอะไร เพื่อให้ไปถึง ณ จุดนั้น”

ในส่วนของบริบท จะต้องตอบคำถามว่า “ฉันต้องใช้ทรัพยากรอะไร”

ในส่วนของความสามารถจะต้องตอบคำถามว่า “ฉันมีความสามารถทำอะไรได้บ้าง”

ในส่วนของยุทธศาสตร์ จะต้องตอบคำถามว่า “แล้วฉันจะต้องทำอย่างไรจึงจะประสบความสำเร็จ”

9.3 เปรียบเทียบระดับสมรรถนะความเป็นผู้นำของเยาวชนไทย จำแนกตามเพศระดับชั้นปี

ผลการศึกษาพบว่าเพศหญิงมีสมรรถนะด้านคุณลักษณะ สมรรถนะด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มากกว่าเพศชาย มากกว่าเพศชายและ ระดับชั้นปีที่ 6 มีสมรรถนะด้านคุณลักษณะมากกว่า ชั้นปีที่ 5

ซึ่งปฏิเสสมมติฐานที่ว่าเพศต่างกันมีระดับสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่ต่างกันผลการศึกษา เปรียบเทียบสมรรถนะด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่าระดับชั้นปีที่ ต่างกัน สามารถในการใช้เทคโนโลยีไม่แตกต่างกันซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ว่าชั้นปีการศึกษาต่างกันมีสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่ต่างกัน ทั้งนี้สมรรถนะด้านคุณลักษณะด้านรูปร่างและความรู้สึกนึกคิด โดยทั่วไปผู้ชายจะรักสวยรักงามน้อยกว่าผู้หญิง ชอบแต่งกายตามสบาย จึงเกิดพฤติกรรมที่แตกต่าง เพศสภาวะเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะและกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับแต่ละเพศ เช่น อาจกำหนดบุคลิกภาพผู้หญิงว่าต้องว่านอนสอนง่ายในขณะที่ผู้ชายต้องเป็นผู้นำกล้าหาญ เข้มแข็ง กำหนดลักษณะการแสดงอารมณ์ความรู้สึก เช่น ผู้หญิงสามารถร้องไห้ได้แต่ลูกผู้ชายห้ามหลั่งน้ำตา รวมทั้งกำหนดแนวทางการประพฤติปฏิบัติตัว เช่น การแต่งกายผู้หญิงสวมกระโปรงส่วนผู้ชายสวมกางเกง การพูดจา ผู้หญิงต้องพูดคำว่าคะ ผู้ชายต้องพูดคำว่าครับ แม้แต่กิจกรรมยามว่างและการเล่นที่เหมาะสมก็ยังคงถูกกำหนดโดยเพศสภาวะ เช่น ผู้หญิงเล่นทำอาหาร เย็บปักถักร้อย มีของเล่นเป็นตุ๊กตา ส่วนผู้ชายจะออกไปเล่นกีฬากลางแจ้ง มีของเล่นเป็นรถและปืน

9.4 เปรียบเทียบแนวคิดในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้นำ จำแนกตามเพศระดับชั้นปี

ผลการศึกษาพบว่า เพศหญิงและเพศชาย มีวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน และเปรียบเทียบจำแนกตามระดับชั้นปี พบว่าแต่ละระดับชั้นปีมีวิธีการเสริมสร้าง

สมรรถนะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกันซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า เยาวชนไทยที่มีเพศ ระดับชั้นปี การศึกษาต่างกัน มีแนวคิดในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้นำต่างกันช่วงของวัยที่ต่างกัน ประสบการณ์ต่างกัน สิ่งแวดล้อมที่ต่างกัน ความคิดก็ย่อมจะมีความแตกต่างกันไป

10. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้

สมรรถนะด้านคุณลักษณะ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ให้ความสำคัญกับการออก กำลังกายด้วยหลักสูตรการเรียน การสอนของโรงเรียน วิชาพลศึกษา เป็นวิชาที่บรรจุให้นักเรียน ได้เรียนและมีโอกาสได้ออกกำลังกายในช่วงเวลาเรียนอยู่แล้ว ทางผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะในด้านการ ให้ความรู้ ความเข้าใจ โดยเน้นที่วิชาสุขศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้รู้ถึงการดูแลสุขภาพร่างกาย อย่างถูกวิธี และนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สมรรถนะด้านความสามารถในการคิด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือเป็นตัวแทน ออกไปพูดแสดงความคิดเห็นหรือ อภิปราย หน้าชั้นเรียน ทางผู้วิจัยขอเสนอแนะให้นักเรียนที่มี ความกล้าแสดงออก และได้เป็นตัวแทนกลุ่มสำหรับการรายงานหน้าห้องทุกครั้ง เป็นพี่เลี้ยงให้กับ เพื่อนร่วมชั้น หรือจัดเป็นชมรมการพูดในที่สาธารณะ เพื่อเป็นการส่งเสริมศักยภาพของเด็ก

สมรรถนะด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือรู้สึกเบื่อ หน่ายในการบันทึกข้อมูลในการแก้ปัญหาผู้วิจัยขอเสนอแนะการจัดกิจกรรมโฮมรูมหรือ กิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ให้กับนักเรียนโดยให้ได้เผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ และทำการ ประเมินพฤติกรรมเป็นรายบุคคล ด้วยการสังเกตการแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่กำหนดโดย อาจารย์ เพื่อน หรือผู้ปกครอง การได้เจอเหตุการณ์ที่ต้องแก้ปัญหาลด ๆ ระบบสมองจะบันทึก วิธีแก้ปัญหาโดยอัตโนมัติ เมื่อเจอปัญหาที่ต้องแก้ นักเรียนจะสามารถนำเอาทักษะมาใช้ได้ทันที

สมรรถนะด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือรู้สึก กังวลใจที่ต้องทำงานหรืออยู่ร่วมกับเพื่อนที่ไม่สนิทกันผู้วิจัยขอเสนอแนะการทำงานกลุ่มร่วมกัน ของนักเรียน โดยที่อาจารย์เป็นคนจับกลุ่มให้ และหมุนเวียนเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ เพื่อให้เด็กได้ ทำงานกับกลุ่มเพื่อนใหม่ ๆ เพราะหากให้เด็กจับกลุ่มเอง ส่วนใหญ่จะเป็นการจับกลุ่มเดิมทุกครั้ง

ข้อเสนอแนะสำหรับวิธีการที่จะพัฒนาสมรรถนะตนเองด้านความเป็นผู้นำด้านที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการจัดทำตารางปรับปรุงและฝึกฝนตนเอง ผู้วิจัยเสนอขอแนะสำหรับ ขบวนการฝึกการเปลี่ยนนิสัย เพื่อเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การปฏิบัติสิ่งหนึ่งซ้ำ ๆ ให้เกิด ความชิน ซึ่งทางอาจารย์ หรือผู้ปกครอง ต้องช่วยกำหนดแนวทางให้กับเยาวชนในการฝึกและคอย ดูแล ในระยะเวลาสั้น ๆ หากมีการฝึกให้เกิดความชินการพัฒนาดังกล่าว จะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ ตามทฤษฎีทฤษฎีนิสัยใน 21 วัน หรือ”21-Day Habit Theory” โดย Dr. Maxwell Maltz

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- ณรงควิทย์ แสนทอง. (2547). *มารู้จัก competency กันเถอะ*. กรุงเทพฯ : เอชอาร์ เซ็นเตอร์.
- กวี วงศ์พัฒ. (2536). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาชีพ .
- ภาวัฒน์ พันธุ์แพ. (2546). *ทฤษฎีผู้นำ (Leadership theory)*. เชียงใหม่. มหาวิทยาลัยพายัพ.
- สุกัญญา รัตมีธรรมโชติ. (2548). *แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย competency-based learning*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). *ภาพอนาคตและคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์*. สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2555, จาก http://www.qa.kmutnb.ac.th/qa_knowledge/edu/Pic_future.pdf

ภาษาต่างประเทศ

BOOK

- Japan child education Foundation in Japan Youth Research Institute. (2007). *Research on motivation of high school students*. Retrieved January 12, 2014, from <http://www1.odn.ne.jp/youth-study/research/index.html>